

Obec Vlastějovice a okolí

Vlastějovice

Vlastějovice (Wlastyegowicz) jsou uváděny poprvé v roce 1413 jako jedna z vesnic patřících k sousedním Pertolticím. Prvním známým majitelem byl Ondřej z Vlastějovic, zmiňovaný v roce 1440. V roce 1479 je uváděn Jan z Vlastějovic, purkrabí na hradě Ledeč nad Sázavou. Vlastějovická tvrz je doložena z let 1540–1550; je však možné, že tato renesanční stavba byla v obci již druhou tvrzí, o starší se však přímé doklady nedochovaly. Roku 1538 koupil tvrz Jindřich Firšic z Nabdína. Ten dosáhl povýšení obce na městečko. Práva, včetně používání znaku, udělil Vlastějovicím císař Ferdinand I. 1. února 1540. S povýšením se tehdejší významné hornické středisko přejmenovalo na Ham-

merstadt. Po roce 1689 byla renesanční tvrz přestavěna na barokní zámek. V 19. století zámek zpustl a koncem tohoto století z něj zbyla jen zřícenina. Fragmenty zdí zámku lze najít v nevyrazné bezslohové přízemní obytné budově na návsi, ze které vystupuje jako jediná zachovalá část zámku barokní kaple sv. Máří Magdalény.

Budčice

Památky v Budčicích – vodní mlýn na řece Sázavě – byl postaven roku 1893 v místě zbořeného hamru. Do dnešních dnů má dochované a funkční původní vybavení včetně mlýnského kola. Mlýn, který dal postavit advokát Vaněk, sloužil lidem z okolních vesnic. Když Vaněk v roce 1899 zemřel, mlýn vedla jeho vdova Agáta. K ruce měla stárka, dva mlýnské pomocníky, dvě služebné, kočího a několik sezónních pomocníků. K mlýnu patřilo 12 hektarů polí, luk a ostrov. Měl tři vodní kola uspořádaná tak, aby každé pohánělo jeden český kámen. V roce 1928 Agáta Vaňková mlýn i s polnostmi prodala Václavu Rychetskému, který pocházel z mlýna Rachyně v obci Píšti. Nový majitel zrušil dvě vodní kola a nahradil je jedním, výkonnějším, opravil říční jez dlouhý 89 metrů a z betonu postavil novou vorovou propust. Náklady však byly nepřiměřeně vysoké, a tak Rychetský musel prodat 9 hektarů polí, propustit část zaměstnanců a na výpomoc povolal svoje rodiče. Když odešel i stárek, Rychetský svůj mlýn pronajal.

Nájemcem mlýna se stal od července 1929 Vojtěch Řezník s manželkou a synem. Roční nájemné činilo 12 000 Kč. V roce 1936 Vojtěch Řezník mlýn od Rychetských koupil za 225 000 Kč. V roce 1953 byl mlýn uzavřen. Na naléhání okolních zemědělců však byl opět v roce 1955 spuštěn do provozu. Ovšem jen do roku 1958. V roce 1959 byl mlýn znárodněn a uzavřen.

Mlýnský slup zabral bez náhrady spolek rybářů ve Vlastějovicích k odchytu úhořů. Mlynář Jaroslav Řezník poté zažádal, aby byl mlýn jeho rodině vrácen, což se také v roce 1969 stalo a v roce 1990 mu byly vráceny i pozemky. V roce 1992 bylo za finanční výpomoci památkového úřadu v Kutné Hoře opraveno mlýnské kolo, které sloužilo i k výrobě elektrické energie pro samotný mlýn a část šla do veřejné sítě. Rodina Řezníková dodnes ve mlýně trvale bydlí a udržuje ho v provozuschopném stavu.

Zřícenina hradu Chřenovice

Okrouhlá věž chřenovického hradu se vypíná nad řekou Sázavou přibližně 3 km západně od Ledče nad Sázavou. Odtud nebo z druhé strany od 1,5 km vzdálené obce Chřenovice na hrad návštěvníka zavede turistická značka.

Roku 1545 se uvádí jako pustý. V mnohem pozdější době byl v areálu postaven taneční parket, který poškodil zbytky hradu.

Chřenovický hrad řadíme mezi hrady bergfritového typu. Bergfrit, neboli okrouhlá obranná věž, chránil původní vstup do hradního jádra, které dále obsahovalo již jen jeden palác. V pozdější době byla přistavěna ještě jedna hradba s čtverhrannou předsunutou baštou a vstup do hradu byl nově veden ze severovýchodní strany. Ve volně přístupném hradním areálu lze dnes zhlédnout především dochovaný bergfrit a pak již jen nevelké zlomky zdí.

Aeroklub Zbraslavice

Opravdu netradiční zážitek nabízí Aeroklub Zbraslavice. Na letišti v blízkosti stejnojmenného městečka si můžete vybrat z široké nabídky vyhlídkových letů, případně si naplánovat let vlastní. Ceny vyhlídkových letů jsou stanoveny v závislosti na délce letu a typu zvoleného letadla, ale vždy za celé letadlo. Pokud preferujete bezmotorové létání, můžete absolvovat dvacetimi-

nutový let na větrník L-23 „Blaník“. V případě, že vám létání nedělá úplně dobře, můžete na své kolegy počkat u sklenky ve zdejších pilotním klubu. Protože je létání věc velmi závislá na povětrnostních podmínkách, je třeba se na vyhlídkovém letu domluvit operativně s obsluhou letiště. Letiště 252, 285 21 Zbraslavice, tel.: 327 591 286, 723 172 949, e-mail: info@lkzb.cz, <http://www.lkzb.cz>

Jez Březina se nachází na říčním kilometru 111,90. Jez je sice ve svém středu vybaven sportovní propustí, ta je ale trvale zavřena vysokou zábranou, která znemožňuje přímou jízdu.

Jez Budčice se nachází na říčním kilometru 115,90. Vysoký, téměř kolmý jez, můžete překonat jízdou úzkou sportovní retardérovou propustí u levého břehu, ale pouze v případě, že je v propustí odstraněna nebo snížena zábrana.

Chřenovický hrad založil před rokem 1289 Léva z Janovic. Jeho potomci hradu vládli po téměř celé 14. století. Písemné prameny se zmiňují o Milotovi a Bernardovi z Chřenovic. Počátkem 15. století jej vlastnil pražský měšťan Hanuš Otlinger, který ho roku 1414 prodal kutnohorskému měšťanu Kunrátovi Názovi. Kunrát začal používat přídomek „z Chřenovic“, stejně jako jeho potomci, kteří zde žili do roku 1474. Poslední majitelé pání z Řičan připojili Chřenovice k ledečskému panství a od té doby hrad chátral.

Zbraslavice

V malebném městečku na svahu vrchu Poupil stojí za vidění původně románský kostel sv. Vavřínce a především naproti stojící zbytky tvrze se záměčkem. Prvním známým vlastníkem zdejšího území byl Rudolf ze Zbraslavic, připomínaný v roce 1260 jako jeden z purkrabích Pražského hradu. Snad právě za něho vznikl na okraji skalnatého ostrohu, chráněném ze tří stran prudkými svahy, opevněný areál s příkopem a zemní-

mi valy. Vstup do tvrze vedl od kostela přes dnes již zaniklý příkop. Protější stranu zaujalo dvoupodlažní obytné stavení, z něhož se dodnes dochoval klenutý gotický sklep rozdělený na tři prostory. Za husitských válek sídlili na zdejší tvrzí Podolci z Podolce, z jejichž erbu odvozuje městečko svůj znak s orlím spárem. V 16. stol. byla tvrz renesančně přestavěna. Její funkci však během 18. století postupně převzala záměcká budova postavená v místech dřívějšího poplužního dvora. Definitivní konec znamenal pro tvrz požár v roce 1809. Na zbytcích obytných budov vznikly hospodářské objekty, které zcela změnily její původní vzhled. Dnes je celý areál postupně rekonstruován. V záměčku vznikla výstavní síň a prostor mezi ní a zbytky tvrze je využíván jako galerie pod širým nebem pro umělecká díla vznikající při každoročním červnovém sochařském sympoziu. Celý areál je volně přístupný.

Rozhledna Bohdanka

Obec Bohdaneč, Bohdaneč 97, 285 25 Bohdaneč, tel.: 327 591 528, 604 211 001, e-mail: podatelna@obecbohdanec.cz, <http://www.obecbohdanec.cz>

Bohdanka je nová rozhledna stojící na návrší nad městečkem Bohdaneč. Je to unikátní stavba zhotovená z neopracovaného kulatého dřeva za pomoci ocelových spojů. S výškou 52 m je takto postavená stavba nejvyšší nejen v České republice, ale i v celé Evropě. Horní vyhlídková plošina rozhledny se nachází ve výšce 42 m a k výstupu na ni musíte zdolat 216 schodů. Pro návštěvníky zmožené náročným výstupem čeká u paty rozhledny stánek s občerstvením. Pod rozhlednou si můžete zapůjčit také kolo a vydat se na místní cyklotrasy nebo na nově otevřené naučné stezky „Putování po vodních plochách“ a „Historie českého sklářství“. Za návštěvu také stojí areál firmy Zelená Bohdaneč s.r.o., v němž se nachází prodejna regionálních produktů – medu, líkérů, moštů a místní pálenky.

Možnosti ubytování

Hotel Agnes

Hotel Agnes je komfortní srubová stavba s maximálním využitím přírodních materiálů. Nachází se uprostřed krásné přírody, na břehu Pílského rybníka v Bohdanči. K dispozici má 11 dvoulůžkových, 2 trojlůžkové a 1 jednolůžkový pokoj. Celková ubytovací kapacita včetně přistýlek je 31 osob. Všechny pokoje jsou moderně zařízení, mají WC se sprchou nebo vanou, TV a wi-fi připojení. Hostům je na patře k dispozici kuchyňka se základním vybavením.

Restaurace hotelu Agnes navazuje na tradici prvorepublikových venkovských hotelů. Má kapacitu 100 míst (dalších 50 na venkovní terase). Vaří podle osvědčených receptur našich babiček s maximálním důrazem na původ používaných ingrediencí. Přímou na místě se pečou vlastní chléb a rohlíčky, vaří šunka, nakládá zelí a udí buček. Vaří zde vlastní povidla či kompoty. Restaurace disponuje i dětským koutkem. Bohdaneč 167, 285 25 Bohdaneč, tel.: 321 022 087, 739 539 880, e-mail: recepce@agneshotel.cz, <http://www.agneshotel.cz>

Hotel Svatý Hubert

Nově zrekonstruovaný stylový rodinný hotel Svatý Hubert se nachází na okraji obce Zbraslavice při výjezdu na Kutnou Horu. Nabízí ubytování v devíti pokojích s celkovou kapacitou 27 míst. Ve všech apartmánech je WC se sprchou nebo vanou, satelitní TV, telefon s přímou volbou a internet. K hotelovým službám patří posilovna a sauna. K dispozici je restaurace s terasou, případně samostatný salonek s kapacitou 25 míst. Zbraslavice 169, tel.: 327 314 706, 724 945 819, e-mail: info@hotel-hubert.cz, <http://www.hotel-hubert.cz>

Projekt „Řeky se mění“ vznikl ve spolupráci čtyř místních akčních skupin – Posázaví o.p.s., Královská stezka o.p.s., Lípá pro venkov o.s., Rakovnícko o.p.s.

Partneři projektu:

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí